

Opinia Komitetu Regionów „Wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego Program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE)”

(2012/C 277/08)

KOMITET REGIONÓW

- Zważywszy na istotne wyzwania na tym obszarze, opowiada się za jeszcze większym zwiększeniem budżetu programu oraz uznaje to, że dokładna suma nie może zostać ustalona, dopóki nie zakończą się negocjacje w sprawie wieloletnich ram finansowych.
- Popiera nowe podejście dotyczące „projektów zintegrowanych”, ale apeluje, by zachęcać zainteresowane strony do udziału w projektach zintegrowanych oraz promować dostępność takich projektów. Uważa, że jako dalsze zagadnienia o podstawowym znaczeniu w zakresie projektów zintegrowanych należy dodać środowisko morskie, gleby oraz hałas oraz że należy opracować odpowiednie mechanizmy koordynacji programu LIFE z innymi funduszami UE we wspólnych ramach strategicznych oraz z traktowanymi priorytetowo ramowymi programami służącymi finansowaniu sieci „Natura 2000”.
- Jest przekonany, że zniesienie uznawania podatku VAT za koszt kwalifikowany prawdopodobnie będzie zniechęcało wielu potencjalnych wnioskodawców do opracowania wniosku i sugeruje, by uznawać VAT za koszt kwalifikowany, o ile beneficjent może udowodnić, że nie ma możliwości uzyskania zwrotu podatku VAT.
- Zaleca, by koszty dotyczące pracowników stałych pozostały kosztami kwalifikowanymi, pod warunkiem udowodnienia i udokumentowania tego, że konkretni pracownicy zostali formalnie oddelegowani do wykonywania prac związanych z projektem w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy.
- Proponuje, by maksymalny poziom współfinansowania został podwyższony do 85 % w odniesieniu do regionów słabiej rozwiniętych (zgodnie z definicją określoną w rozporządzeniach w sprawie funduszy strukturalnych) i regionów najbardziej oddalonych.
- Apeluje, by program LIFE był otwarty także dla krajów i terytoriów zamorskich UE będących stroną decyzji o stowarzyszeniu zamorskim (decyzja Rady 2001/822/WE), gdyż te kraje i terytoria odpowiadają za znaczną część różnorodności biologicznej UE.

Sprawozdawca	Kay TWITCHEN (UK/NL), członkini Rady Hrabstwa Essex
Dokument źródłowy	Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady i Parlamentu Europejskiego ustanawiającego Program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) COM(2011) 874 final – 2011(0428) COD

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

A. Uwagi ogólne

1. Ponownie stwierdza, że program LIFE jest ważnym instrumentem wspierającym finansowanie lokalnych i regionalnych polityk i projektów w dziedzinie środowiska, wnoszących europejską wartość dodaną, oraz pomaga w mobilizacji wysiłków podejmowanych przez władze lokalne i regionalne. Ponadto program ten przyczynia się do tworzenia partnerstw, co z kolei wzmacnia strukturę współpracy oraz ułatwia wymianę doświadczeń i informacji na szczeblu lokalnym i regionalnym.

2. Z zadowoleniem przyjmuje zamiar kontynuacji programu LIFE w nowym okresie finansowania. Uważa, że zagwarantuje to bardziej efektywną interwencję, stworzy synergie poprzez koordynację działań unijnych i krajowych oraz zwiększy zauważalność działań na rzecz środowiska i klimatu.

3. Podziela pogląd Komisji, że działania na rzecz środowiska i klimatu powinny być integralną częścią większości strategii politycznych UE. Główne unijne instrumenty finansowania nie uwzględniają jednak wszystkich szczególnych potrzeb w dziedzinie środowiska i klimatu, w związku z czym konieczne jest kontynuowanie realizacji odrębnego programu działań na rzecz środowiska i klimatu w oparciu o osiągnięcia dokonane zgodnie z rozporządzeniem LIFE+ (WE) nr 614/2007 w latach 2007–2013. Program ten uzupełnia podejście polegające na włączeniu w główny nurt, które służy osiągnięciu celów działań na rzecz środowiska i klimatu w ramach budżetu Unii poprzez finansowanie projektów w dziedzinie środowiska i klimatu, które nie kwalifikują się do jakiegokolwiek innego finansowania.

4. Zauważa, że z oceny istniejącego programu LIFE wyraźnie wynika, że jego wpływ jest ograniczony ze względu na brak strategicznego ukierunkowania programu. Za pomocą nowego programu wprowadzono by zatem elastyczne podejście odgórne, a także ustanowiono dwa odrębne podprogramy obejmujące działania na rzecz środowiska i klimatu z jasno określonymi priorytetami.

5. Podkreśla w tym kontekście, że istotne jest zagwarantowanie w programie odpowiedniej elastyczności. Wyznaczanie priorytetów nie może oznaczać nadmiernych ograniczeń lub zbyt krępujących kryteriów. Tak jak w obecnym programie najważniejsza musi pozostać jakość projektów.

6. Uważa, że rozporządzenie LIFE powinno wyraźnie odnosić się do potrzeby poszukiwania synergii pomiędzy różnymi aspektami, np. w celu zapewnienia, że projekty w dziedzinie klimatu finansowane w ramach programu LIFE wywierają korzystny wpływ na różnorodność biologiczną oraz że projekty w dziedzinie środowiska finansowane w ramach programu LIFE uwzględniają kwestie związane z klimatem. Komisja wskazała potencjalne synergie pomiędzy obydwojema podprogramami oraz zamiar, by projekty przyczyniały się do realizacji wielorakich celów, ważne będzie jednak zadbanie o to, by faktycznie miało to miejsce.

7. Ponawia swój apel⁽¹⁾, by program LIFE nadal wspierał projekty komunikacyjne i informacyjne, a także w większym

stopniu skupiał się na podnoszeniu świadomości, w tym na edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz na promowaniu projektów, które przewidują udział władz lokalnych i regionalnych. W tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje zaproponowany obszar priorytetowy dotyczący zarządzania i informacji w obydwóch podprogramach.

8. Z zadowoleniem przyjmuje propozycję, zgodnie z którą w celu zapewnienia spójności dwóch podprogramów LIFE muszą one podlegać ramom pojedynczego wieloletniego programu prac oraz musi w odniesieniu do nich obowiązywać jeden zestaw wspólnych zasad wdrażania i jedno zaproszenie do składania wniosków, a także należy zajmować się nimi w ramach jednego komitetu ds. programu LIFE. Komitet jest zaniepokojony możliwym istnieniem rozbieżnych procedur i priorytetów dla poszczególnych podprogramów.

9. Z zadowoleniem przyjmuje to, że Komisja Europejska podczas przygotowywania przedmiotowego wniosku przeprowadziła szeroko zakrojone konsultacje oraz uwzględniła wiele opinii zainteresowanych stron oraz Komitetu Regionów⁽²⁾.

B. Wskaźniki

10. Z zadowoleniem przyjmuje położony w art. 3 przedmiotowego wniosku nacisk na określenie wskaźników pomiaru sukcesu programu LIFE. Zaleca uwzględnienie wskaźników, które służą do pomiaru i promowania dobrego sprawowania rządów i dobrej komunikacji, w każdym projekcie LIFE. KR apeluje o to, by program LIFE promował ukierunkowane, i przez to skuteczniejsze, metody komunikacji i działania mające na celu budowanie zdolności w ramach każdego projektu LIFE.

C. Podprogram działań na rzecz środowiska (LIFE Środowisko)

Obszar priorytetowy „Ochrona środowiska i efektywne gospodarowanie zasobami”

11. Zauważa, że art. 10 przedmiotowego wniosku nie obejmuje innowacji ukierunkowanych na powielanie rynkowe w sektorze prywatnym, ponieważ kwestia ta zostanie uwzględniona w programie „Horyzont 2020”. Umożliwia to skoncentrowanie się w ramach programu LIFE na ekoinnowacjach wprowadzanych przez władze lokalne i regionalne oraz na poszukiwaniu rozwiązań, które najczęściej najlepiej jest wdrażać za pośrednictwem partnerstw publiczno-prywatnych. W związku z tym KR z zadowoleniem przyjmuje przejście na innowacje w sektorze publicznym oraz możliwość zawierania partnerstw publiczno-prywatnych.

Obszar priorytetowy „Różnorodność biologiczna”

12. Z zadowoleniem przyjmuje to, że zgodnie z wnioskiem KR-u⁽³⁾ przepisy określone w art. 11 przedmiotowego wniosku umożliwiają podejmowanie powtarzalnych działań, pod warunkiem że projekty są realizowane w oparciu o przykładowe

⁽¹⁾ CdR 6/2011 fin (pkt 74).

⁽²⁾ Sprawozdanie dotyczące oceny skutków terytorialnych unijnego instrumentu LIFE+, przygotowane przez Sekretariat Komitetu Regionów, maj 2011 r.; CdR 6/2011 fin.

⁽³⁾ CdR 6/2011 (pkt 56).

procedury, które można stosować w odniesieniu do innych regionów, oraz że będą one podlegały standardom monitorowania i przekazywania wyników opinii publicznej.

13. Uważa, że wsparcie udzielane za pośrednictwem projektów zintegrowanych dla traktowanych priorytetowo ramowych programów na rzecz finansowania sieci „Natura 2000” będzie w przyszłości kluczowym elementem obszaru priorytetowego LIFE „Różnorodność biologiczna”. KR zwraca się o przekazanie władzom regionalnym, z poszanowaniem ram instytucjonalnych w poszczególnych państwach członkowskich, zadania opracowywania traktowanych priorytetowo ramowych programów oraz odnotowuje przedstawione ostatnio przez Komisję Europejską inicjatywy dotyczące finansowania sieci „Natura 2000” (4).

Obszar priorytetowy „Zarządzanie i informacja w zakresie środowiska”

14. Z ogromnym zadowoleniem przyjmuje wzmocnienie w ramach programu LIFE wsparcia na rzecz zarządzania w zakresie środowiska poprzez uznanie go w zaproponowanym rozporządzeniu (art. 12) za obszar priorytetowy. KR uważa, że zwiększy to zauważalność potencjalnych projektów w dziedzinie zarządzania oraz że władze lokalne i regionalne staną się ważnymi beneficjentami tego nowego obszaru priorytetowego. KR wzywa do tego, aby program LIFE przyczynił się do wzmocnienia zdolności administracyjnych władz lokalnych i regionalnych oraz aby w większym stopniu skupiał się na podnoszeniu świadomości, w tym na edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz na promowaniu projektów, które przewidują udział władz lokalnych i regionalnych oraz wywierają znaczący wpływ na szczeblu UE (5).

15. Uważa, że ten obszar priorytetowy powinien promować wymianę wiedzy na temat wdrażania i egzekwowania unijnego prawa ochrony środowiska za pośrednictwem pomocniczych sieci, szkoleń i projektów wymiany sprawdzonych rozwiązań, w szczególności władz lokalnych i regionalnych działających w tym zakresie, na szczeblu europejskim.

D. Podprogram działań na rzecz klimatu (LIFE Klimat)

16. Z zadowoleniem przyjmuje utworzenie nowego podprogramu działań na rzecz klimatu, który może odegrać rolę w promowaniu takich działań i inwestycji, które są niskoemisyjne, oparte na efektywnym korzystaniu z zasobów i uwzględniają kwestie związane z klimatem. Z zadowoleniem odnotowuje to w świetle zobowiązań międzynarodowych UE dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych w ramach protokołu z Kioto oraz przyszłego porozumienia dotyczącego kwestii klimatu na świecie, które ma zostać wynegocjowane do 2015 r., a także w świetle celów UE wynikających z pakietu klimatyczno-energetycznego, strategii „Europa 2020” oraz planu działania prowadzącego do przejścia na gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r. (6)

17. Zauważa jednak, że zaproponowany budżet stanowi raczej nieznaczną część budżetu przeznaczanego na cały program LIFE (25 %). W związku z tym podprogram LIFE Klimat może jedynie w bardzo niewielkim stopniu wnieść znaczący wkład w redukcję emisji gazów cieplarnianych. Powinien on zatem promować wielorakie korzyści środowiskowe np. obszary przyrodnicze, które są istotne z punktu widzenia zapewniania jakości powietrza i które są źródłem ogromnej różnorodności biologicznej (torfowiska i lasy), lub przyspieszać rozwój zielonej infrastruktury jako zintegrowanej koncepcji ochrony różnorodności biologicznej i ograniczenia skutków zmiany klimatu.

(4) Dokument roboczy służb Komisji SEC(2011) 1573 final.

(5) CdR 6/2011 fin, sprawozdanie dotyczące oceny skutków terytorialnych unijnego instrumentu LIFE+, przygotowane przez Sekretariat Komitetu Regionów, maj 2011 r.

(6) COM(2010) 2020 final oraz COM(2011) 112 final.

18. Z zadowoleniem przyjmuje to, że projekty zintegrowane będą się koncentrowały przede wszystkim na łagodzeniu zmiany klimatu, strategiach adaptacyjnych i planach działania.

19. Z zadowoleniem przyjmuje cele wymienione w ramach obszaru priorytetowego „Zarządzanie i informacja w zakresie klimatu” (art. 16) oraz sądzi, że KR zdecydowanie mógłby odegrać rolę w promowaniu podnoszenia świadomości zagadnień dotyczących klimatu.

E. Projekty zintegrowane

20. Jak zaznaczył w swojej wcześniejszej opinii (7), z zadowoleniem przyjmuje propozycję wprowadzenia długoterminowych „projektów zintegrowanych” na dużą skalę terytorialną (w szczególności w wymiarze regionalnym, wieloregionalnym lub krajowym) w celu wykorzystania tych projektów do rozwiązania różnorodnych problemów poprzez ich strategiczne, zorganizowane połączenie z innymi unijnymi źródłami finansowania. Projekty LIFE nadal odgrywałyby ważną rolę katalizatora.

21. Uważa, że projekty zintegrowane przyczynią się do poprawy wdrożenia polityki ochrony środowiska i polityki przeciwdziałania zmianie klimatu oraz do ich włączenia do innych strategii politycznych, z zastosowaniem zasady wielopoziomowego sprawowania rządów, poprzez zapewnienie skoordynowanej mobilizacji innych funduszy unijnych, krajowych i prywatnych na potrzeby osiągnięcia celów w dziedzinie środowiska i klimatu. Projekty zintegrowane będą skupiały się na realizacji planów i strategii w dziedzinie środowiska i klimatu na większą skalę terytorialną niż zwykle ma to miejsce w przypadku LIFE+.

22. Z zadowoleniem przyjmuje to, że wykaz obszarów mających podstawowe znaczenie dla projektów zintegrowanych, przedstawiony w art. 18 lit. d), w dużej mierze odzwierciedla poprzednie zalecenia KR-u (gospodarka wodna, ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, zrównoważone korzystanie z zasobów i gospodarowanie odpadami). Uważa jednak, że jako dalsze zagadnienia o podstawowym znaczeniu należy dodać środowisko morskie, glebę oraz hałas.

23. Jest zaniepokojony tym, że mogą wystąpić trudności podczas przygotowywania projektów zintegrowanych i zarządzania nimi, zwłaszcza biorąc pod uwagę mnogość terminów, kryteria wyboru, procedury i formy stosowania, warunki zarządzania oraz ustalenia co do sprawozdawczości. Wymienione trudności będą wywierały szczególnie niechęcący wpływ na mniejsze jednostki samorządu lokalnego, i w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje przewidzianą w przedmiotowym wniosku pomoc techniczną w przygotowywaniu i przedkładaniu projektów zintegrowanych.

24. Apeluje o opracowanie odpowiednich mechanizmów koordynacji programu LIFE z innymi funduszami UE we wspólnych ramach strategicznych, a w szczególności w ramach umów partnerskich, o których mowa w art. 14 projektu rozporządzenia ogólnego, a także z zaproponowanym nowym podejściem dotyczącym uwzględniania rozwoju kierowanego przez lokalną społeczność oraz strategii rozwoju lokalnego w odniesieniu do wszystkich funduszy objętych zakresem wspólnych ram strategicznych, zgodnie z art. 28 i 29 projektu rozporządzenia ogólnego.

25. Oczekuje, że nowa kategoria projektów LIFE o większej skali obejmie ramy i wskazówki dotyczące opracowywania indywidualnych projektów LIFE i innych projektów, w tym także plan połączenia różnych rodzajów finansowania unijnego, krajowego, regionalnego, lokalnego i prywatnego w celu sfinansowania zaproponowanych działań. W określonych przypadkach tego rodzaju projekty mogą trwać dłużej, tak aby umożliwić opracowanie i wdrożenie indywidualnych powiązanych projektów LIFE.

26. Jednocześnie zwraca uwagę na znaczenie tradycyjnych projektów na mniejszą skalę, dostępnych dla mniejszych

(7) CdR 6/2011 fin (pkt 6, 25, 65–69).

jednostek samorządowych, które mają mniejsze możliwości opracowania projektu zintegrowanego. Z zadowoleniem przyjmuje zatem dalsze uwzględnienie tych projektów w nowym programie i wnosi, by przeznaczone na nie ogólne budżety nie uległy zmniejszeniu.

27. Uznaje potrzebę określenia przybliżonego rozłożenia geograficznego, lecz uważa, że nie powinno to doprowadzić do zmniejszenia finansowania podstawowych projektów jedynie w celu osiągnięcia teoretycznej normy krajowej na innym obszarze. Z zadowoleniem przyjmuje możliwość włączenia do tych projektów krajów sąsiadujących.

28. Uważa, że powinno się bardziej zachęcać zainteresowane strony do udziału w projektach zintegrowanych.

F. Uproszczenie, programowanie i akty delegowane

29. Uznaje to, że Komisja Europejska starała się odpowiedzieć na apele zawarte we wcześniejszej opinii⁽⁸⁾, które dotyczyły większego uproszczenia procedur administracyjnych, w tym programowania wieloletniego, oraz zwiększenia wykorzystania narzędzi IT. Stosowanie stałych stawek i kwot ryczałtowych może zmniejszyć biurokrację, i w związku z tym jest pożądane. Jest jednak zaniepokojony tym, że zobowiązanie do uproszczenia zostało wyrażone w motywie 26 preambuły bardzo ogólnie i jedynie jako aspiracja.

30. Pozytywnie ocenia wprowadzenie dwuetapowego podejścia do wyboru projektów zintegrowanych, zgodnie z którym potencjalni wnioskodawcy mogą przedłożyć Komisji zarys koncepcji do wstępnego zatwierdzenia, co wiąże się z mniejszym marnotrawstwem środków na propozycje projektów, które prawdopodobnie zostałyby odrzucone. Jest to również zgodne z zaleceniem KR-u⁽⁹⁾.

31. Z zadowoleniem przyjmuje wieloletnie programy prac obejmujące okres przynajmniej dwóch lat, o których mowa w art. 24. Uważa, że tego rodzaju wieloletnie programy prac mogą zapewnić, że program LIFE uwzględni priorytety UE w bardziej strategiczny i polityczny sposób. Wzywa Komisję do zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w opracowanie programów prac, które będą odpowiadać rzeczywistej sytuacji.

32. Jest jednak zaniepokojony tym, że umożliwienie średnio-terminowej zmiany wieloletnich programów prac, o czym jest mowa w art. 24 ust. 3, może oznaczać brak przewidywalności dla beneficjentów. W związku z tym zakres wprowadzania zmian powinien być ograniczony do minimum.

33. Odnotowuje zróżnicowane wyniki krajowych punktów kontaktowych w ramach obecnego programu, a w niektórych przypadkach dostrzega słabości prowadzące do niedostatecznego wykorzystania przydziałów krajowych (KR już wcześniej apelował o poprawę jakości szkolenia krajowych punktów kontaktowych⁽¹⁰⁾).

34. Nalega, by funkcjonowanie procedur sprawdzających i komitetu ds. programu LIFE (art. 29) było przejrzyste i partycypacyjne.

35. Zauważa, że w projekcie rozporządzenia przewidziano akty delegowane dotyczące wskaźników wyników dotyczących poszczególnych priorytetów tematycznych (art. 3), stosowania kryterium zgodności z interesem Unii (art. 19 ust. 1) oraz stosowania kryterium „zapewnienia równowagi geograficznej” w odniesieniu do projektów zintegrowanych (art. 19 ust. 3). KR przyjął krytyczne stanowisko w sprawie powszechniejszego

wykorzystywania komitologii w polityce ochrony środowiska, gdyż w kontekście unijnego procesu decyzyjnego i operacyjnego jest ona nieprzejrzysta dla władz lokalnych i regionalnych⁽¹¹⁾. W związku z tym zaleca, by Komisja Europejska przeprowadziła odpowiednie konsultacje z władzami lokalnymi i regionalnymi podczas prac przygotowujących do przyjęcia aktów delegowanych.

G. Współfinansowanie i koszty kwalifikowane

36. Uznaje to, że Komisja Europejska odpowiedziała na apele zawarte we wcześniejszej opinii⁽¹²⁾, które dotyczyły podwyższenia maksymalnego poziomu współfinansowania z 50 % do 70 % (oraz do 80 % dla projektów zintegrowanych i projektów przygotowawczych).

37. Proponuje podwyższenie maksymalnego poziomu do 85 % w odniesieniu do regionów słabiej rozwiniętych (zgodnie z definicją określoną w rozporządzeniach w sprawie funduszy strukturalnych⁽¹³⁾) i regionów najbardziej oddalonych. Regiony te często odgrywają kluczową rolę w powstrzymaniu utraty różnorodności biologicznej.

38. Wyraża ubolewanie w związku z tym, że Komisja Europejska nie odpowiedziała na apele zawarte we wcześniejszej opinii⁽¹⁴⁾, które dotyczyły tego, że władzom lokalnym i regionalnym powinno się umożliwić obliczanie kosztów dotyczących pracowników stałych jako zasobów własnych. Wyłączenie kosztów dotyczących pracowników stałych wywarłoby poważny negatywny wpływ na jakość i wykonalność projektów, zwłaszcza tych realizowanych przez mniejsze organizacje rządowe i pozarządowe, które są uzależnione od ciągłości zatrudnienia pracowników stałych oraz ich wiedzy, a także których pracownicy często pracują w niepełnym wymiarze godzin przy realizacji kilku projektów w tym samym czasie.

39. Jest przekonany, że powyższe wraz ze zniesieniem uznawania podatku VAT za koszt kwalifikowany, co zostało zaproponowane w art. 20, prawdopodobnie będzie zniechęcało wielu potencjalnych wnioskodawców do opracowania wniosku. Przypomina, że w przypadku innych funduszy UE VAT uznaje się za koszt kwalifikowany, o ile beneficjent może udowodnić, że nie ma możliwości uzyskania zwrotu podatku VAT.

40. Zauważa jednak, że wyniki analizy zdają się wskazywać na to, że skutki znacznego podwyższenia poziomów współfinansowania, zgodnie z propozycją Komisji, zrównoważą usunięcie niektórych elementów kwalifikujących się do finansowania w przypadku większości projektów. Ponadto jest świadomy tego, że kwestia czasu pracowników jest przyczyną wielu sporów między audytorami Komisji i beneficjentami oraz prowadzi do odzyskiwania przez Komisję znacznych sum, czasami długo po zakończeniu projektu.

41. Niemniej jednak zaleca, by koszty dotyczące pracowników stałych pozostały kosztami kwalifikowanymi, pod warunkiem udowodnienia i udokumentowania tego, że konkretni pracownicy zostali formalnie oddelegowani do wykonywania prac związanych z projektem.

H. Budżet

42. Zauważa, że zaproponowane zwiększenie budżetu na program LIFE z 2 100 mln EUR do 3 600 mln EUR, mimo że stanowi znaczny wzrost, wciąż jest stosunkowo skromne, biorąc pod uwagę to, że budżet na program LIFE stanowi jedynie 0,3 % całkowitego budżetu UE.

⁽⁸⁾ CdR 6/2011 fin (pkt 33, 37).

⁽⁹⁾ CdR 6/2011 fin (pkt 38).

⁽¹⁰⁾ CdR 6/2011 fin (pkt 18).

⁽¹¹⁾ CdR 25/2010 fin, CdR 159/2008 fin, CdR 47/2006 fin.

⁽¹²⁾ CdR 6/2011 fin (pkt 35).

⁽¹³⁾ COM(2011) 615 final; CdR 6/2011 fin (pkt 15).

⁽¹⁴⁾ CdR 6/2011 fin (pkt 34).

43. Zważywszy jednak na istotne wyzwania na tym obszarze, KR opowiada się za jeszcze większym zwiększeniem tego budżetu. Uznaje to, że dokładna suma nie może zostać ustalona, dopóki nie zakończą się negocjacje w sprawie wieloletnich ram finansowych.

44. Mimo że większa spójność i komplementarność z innymi źródłami finansowania jest pożądana, finansowanie programu LIFE nie powinno wpływać na inne fundusze (np. fundusze strukturalne).

45. Z zadowoleniem przyjmuje to, że 50 % budżetu podprogramu działań na rzecz środowiska ma zostać przeznaczony na różnorodność biologiczną, co jest zgodnie z wnioskiem KR-u⁽¹⁵⁾.

46. Z zadowoleniem przyjmuje włączenie do art. 17 nowego przepisu, zgodnie z którym program LIFE można łączyć z innowacyjnymi instrumentami finansowymi. Uważa, że ma to szczególne znaczenie dla obszaru priorytetowego „Ochrona środowiska i efektywne gospodarowanie zasobami”. Ponownie zaznacza, że narzędzia te powinny być wykorzystywane wyłącznie jako uzupełnienie dotacji na działania, a nie zamiast nich.

I. Pomocniczość

47. Potwierdza, że polityka ochrony środowiska jest obszarem, na którym kompetencje są podzielone między Unię

Europejską a państwa członkowskie. W związku z tym stosuje się zasadę pomocniczości. Uważa jednak, że, zważywszy na to, że zaproponowane rozporządzenie jest zasadniczo kontynuacją programu LIFE, który jest realizowany od 1992 r., nie ma potrzeby dokonywania szczegółowej oceny jego zgodności z zasadami pomocniczości i proporcjonalności. Zasady pomocniczości i proporcjonalności zostały potwierdzone w motywie 34 preambuły projektu rozporządzenia.

48. Jednakże:

- a) Zasadniczo popiera kontynuację centralnego zarządzania programem LIFE, lecz uważa, że konieczne będzie dopilnowanie, aby powierzanie agencji wykonawczej zadań takich jak wybór projektów i monitorowanie nie spowodowało zmniejszenia zaangażowania państw członkowskich w realizowanie programu LIFE ani utraty wiedzy i doświadczenia niezbędnych do rozpatrywania wniosków do programu LIFE.
- b) Przypomina o ważnej roli władz lokalnych i regionalnych we wdrażaniu prawodawstwa UE w dziedzinie ochrony środowiska i unijnych strategii przeciwdziałania zmianie klimatu na szczeblu niższym niż krajowy oraz w rozpowszechnianiu wiedzy o innowacjach i sprawdzonych rozwiązaniach wśród opinii publicznej.

II. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Plan działania prowadzący do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.”⁽¹⁾ (zwany dalej „planem działania do 2050 r.”) potwierdza, że testowanie nowych podejść do łagodzenia zmian klimatu wciąż będzie miało podstawowe znaczenie w kontekście przejścia na gospodarkę niskoemisyjną. Należy również zapewnić, że dostosowanie się do skutków zmiany klimatu stanie się przekrojowym priorytetem Unii. Oprócz tego, wspieranie zarządzania i podnoszenia świadomości stanowią fundament zapewnienia konstruktywnych wyników i zaangażowania zainteresowanych stron. W związku z powyższym, podprogram działań na rzecz klimatu powinien wspierać starania w trzech szczególnych obszarach priorytetowych: łagodzenia skutków zmiany klimatu, dostosowywania się do nich oraz zarządzania i informacji w zakresie klimatu. Należy zapewnić możliwość wspierania realizacji szczegółowych celów w więcej niż jednym z wymienionych obszarów priorytetowych przez projekty finansowane przez program LIFE, a także możliwość udziału więcej niż jednego państwa członkowskiego.</p>	<p>Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Plan działania prowadzący do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.”⁽¹⁾ (zwany dalej „planem działania do 2050 r.”) potwierdza, że testowanie nowych podejść do łagodzenia zmian klimatu wciąż będzie miało podstawowe znaczenie w kontekście przejścia na gospodarkę niskoemisyjną. Należy również zapewnić, że dostosowanie się do skutków zmiany klimatu stanie się przekrojowym priorytetem Unii. Oprócz tego, wspieranie zarządzania i podnoszenia świadomości stanowią fundament zapewnienia konstruktywnych wyników i zaangażowania zainteresowanych stron. W związku z powyższym, podprogram działań na rzecz klimatu powinien wspierać starania w trzech szczególnych obszarach priorytetowych: łagodzenia skutków zmiany klimatu, dostosowywania się do nich oraz zarządzania i informacji w zakresie klimatu. <u>Powinien on także zachęcać do synergii z szerszej zakrojonymi celami związanymi z ekosystemem, aby przynosić wielorakie korzyści środowiskowe odnoszące się na przykład do ochrony charakteryzujących się różnorodnością biologiczną torfowisk w celu zapewnienia pochłaniania dwutlenku węgla lub do rozwoju zielonej infrastruktury na rzecz zapobiegania powodziom. Ponadto należy chronić funkcje ekosystemów leśnych będące źródłem różnorodności biologicznej i umożliwiające składowanie dwutlenku węgla oraz rozwijać wykorzystanie zasobów leśnych, w tym biomasy.</u> Należy zapewnić możliwość wspierania realizacji szczegółowych celów w więcej niż jednym z wymienionych obszarów priorytetowych przez projekty finansowane przez program LIFE, a także możliwość udziału więcej niż jednego państwa członkowskiego.</p>
<p>⁽¹⁾ COM(2011) 112 final z 8.3.2011.</p>	<p>⁽¹⁾ COM(2011) 112 final z 8.3.2011.</p>

⁽¹⁵⁾ CdR 6/2011 fin (pkt 9, 14).

Uzasadnienie

W rozporządzeniu LIFE należy wyraźnie wspomnieć potrzebę poszukiwania synergii pomiędzy celami środowiskowymi, a w szczególności pomiędzy tymi dotyczącymi klimatu i różnorodności biologicznej. Istotne jest też podkreślenie znaczenia funkcji ekosystemów leśnych, gdyż mogą one korzystnie oddziaływać na różnorodność biologiczną i na ograniczenie skutków zmiany klimatu, zwiększając jednocześnie możliwości pochłaniania dwutlenku węgla.

Poprawka 2

Motyw 26

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
W celu uproszczenia programu LIFE i ograniczenia obciążeń administracyjnych dla wnioskodawców i beneficjentów, należy w większym stopniu stosować stałe stawki i kwoty ryczałtowe, a finansowanie powinno skupiać się na ściślej określonych kategoriach kosztów. Poziom współfinansowania powinien zasadniczo wynosić 70 %, a w szczególnych przypadkach – 80 %, co zapewni wyrównanie z tytułu kosztów niekwalifikowalnych i pozwoli zachować efektywny poziom wsparcia ze strony programu LIFE.	W celu uproszczenia programu LIFE i ograniczenia obciążeń administracyjnych dla wnioskodawców i beneficjentów, należy w większym stopniu stosować stałe stawki i kwoty ryczałtowe, a finansowanie powinno skupiać się na ściślej określonych kategoriach kosztów. Poziom współfinansowania powinien zasadniczo wynosić 70 %, a w <u>szczęśliwych przypadkach regionach słabiej rozwiniętych i regionach najbardziej oddalonych</u> – 80 85 %, co zapewni wyrównanie z tytułu kosztów niekwalifikowalnych i pozwoli zachować efektywny poziom wsparcia ze strony programu LIFE.

Uzasadnienie

Maksymalny poziom powinien zostać podwyższony do 85 % w odniesieniu do regionów słabiej rozwiniętych pod względem gospodarczym lub regionów w okresie przejściowym (zgodnie z definicją określoną w rozporządzeniach w sprawie funduszy strukturalnych). Regiony te często odgrywają kluczową rolę w powstrzymaniu utraty różnorodności biologicznej. Regiony najbardziej oddalone z reguły korzystają z poziomu współfinansowania 85 % w ramach głównych funduszy europejskich, w związku z czym należy także przewidzieć możliwość przyznania im tego poziomu współfinansowania w ramach innych programów unijnych, takich jak LIFE. Należy też zwrócić uwagę, że regiony najbardziej oddalone wnoszą zasadniczy wkład netto w różnorodność biologiczną na terytorium Unii Europejskiej i posiadają znaczną liczbę obszarów o znaczeniu wspólnotowym w ramach sieci „Natura 2000”.

Poprawka 3

Motyw 30

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
W celu zapewnienia najlepszego możliwego wykorzystania środków Unii, i aby zagwarantować europejską wartość dodaną, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do dokładniejszego określenia kryteriów kwalifikowalności w kontekście wyboru projektów, kryteriów zapewnienia równowagi geograficznej projektów zintegrowanych oraz wskaźników wyników dotyczących poszczególnych priorytetów tematycznych. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, również z ekspertami. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić równoczesne, terminowe i odpowiednie przekazanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.	W celu zapewnienia najlepszego możliwego wykorzystania środków Unii, i aby zagwarantować europejską wartość dodaną, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do dokładniejszego określenia kryteriów kwalifikowalności w kontekście wyboru projektów, kryteriów zapewnienia równowagi geograficznej projektów zintegrowanych oraz wskaźników wyników dotyczących poszczególnych priorytetów tematycznych. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, również z ekspertami <u>oraz z władzami lokalnymi i regionalnymi</u> . Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić równoczesne, terminowe i odpowiednie przekazanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Uzasadnienie

KR przyjął krytyczne stanowisko w sprawie powszechniejszego wykorzystywania komitologii w polityce ochrony środowiska, gdyż w kontekście unijnego procesu decyzyjnego i operacyjnego jest ona nieprzejrzysta dla władz lokalnych i regionalnych.

Poprawka 4

Artykuł 5 – Udział państw trzecich w programie LIFE

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>W programie LIFE mogą wziąć udział następujące kraje:</p> <p>(a) kraje Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), które są stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG);</p> <p>(b) kraje kandydujące, potencjalne kraje kandydujące oraz kraje przystępujące do Unii;</p> <p>(c) kraje objęte europejską polityką sąsiedztwa;</p> <p>(d) państwa, które stały się członkami Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 993/1999 z dnia 29 kwietnia 1999 r. zmieniającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 1210/90 w sprawie ustanowienia Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska.</p>	<p>W programie LIFE mogą wziąć udział następujące kraje:</p> <p>(a) kraje Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), które są stronami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG);</p> <p>(b) kraje kandydujące, potencjalne kraje kandydujące oraz kraje przystępujące do Unii;</p> <p>(c) kraje objęte europejską polityką sąsiedztwa;</p> <p>(d) państwa, które stały się członkami Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 993/1999 z dnia 29 kwietnia 1999 r. zmieniającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 1210/90 w sprawie ustanowienia Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska;</p> <p><u>(e) kraje i terytoria zamorskie UE będące stroną decyzji o stowarzyszeniu zamorskim (decyzja Rady 2001/822/WE).</u></p>
<p>Wspomniany udział będzie zgodny z warunkami określonymi w stosownych umowach dwustronnych lub wielostronnych określających ogólne zasady udziału tych państw w programach unijnych.</p>	<p>Wspomniany udział będzie zgodny z warunkami określonymi w stosownych umowach dwustronnych lub wielostronnych określających ogólne zasady udziału tych państw w programach unijnych.</p>

Uzasadnienie

W 21 krajach i terytoriach zamorskich UE oraz czterech najbardziej oddalonych regionach Francji występuje łącznie więcej gatunków endemicznych i zagrożonych niż w krajach UE-27. W krajach i terytoriach zamorskich UE sytuuje się pięć spośród 34 istotnych dla całego świata kluczowych obszarów różnorodności biologicznej. Ekosystemy wysp stanowią tylko 5 % powierzchni lądowej globu, lecz jak wiadomo, żyje w nich jedna trzecia wszystkich zagrożonych gatunków. W pewnym stopniu ta różnorodność biologiczna jest pozbawiona ochrony, albowiem dyrektywy ptasia i siedliskowa nie mają tu zastosowania. Trudno jest pozyskać środki finansowe przeznaczone na ochronę zagrożonych gatunków, ponieważ – wskutek swojego stowarzyszenia z UE – te odległe obszary nie kwalifikują się do wielu funduszy międzynarodowych. Fundusze na projekty realizowane w krajach i terytoriach zamorskich mogłyby pochodzić z przydziałów krajowych czterech państw członkowskich (Zjednoczone Królestwo, Niderlandy, Francja, Dania), które posiadają obszary zaklasyfikowane jako kraje i terytoria zamorskie, tak że nie miałyby to żadnego wpływu na finansowanie dostępne w ramach całego programu LIFE.

Poprawka 5

Artykuł 8 – Komplementarność, ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Zgodnie ze swoimi właściwymi obowiązkami Komisja i państwa członkowskie zapewniają koordynację pomiędzy programem LIFE a Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego, Europejskim Funduszem Społecznym, Funduszem Spójności, Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, a także Europejskim Funduszem Morskim i Rybackim, tak aby utworzyć</p>	<p>Zgodnie ze swoimi właściwymi obowiązkami Komisja i państwa członkowskie zapewniają koordynację pomiędzy programem LIFE a Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego, Europejskim Funduszem Społecznym, Funduszem Spójności, Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, a także Europejskim Funduszem Morskim i Rybackim, tak aby utworzyć</p>

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>synergie, szczególnie w kontekście projektów zintegrowanych wymienionych w art. 18 lit. d) i wspierać zastosowanie rozwiązań, metod i podejść opracowanych w ramach programu LIFE. Na poziomie Unii koordynacja będzie prowadzona poprzez wspólne ramy strategiczne wymienione w art. 10 rozporządzenia (UE) nr ... (rozporządzenie w sprawie wspólnych ram strategicznych).</p>	<p>synergie, szczególnie w kontekście projektów zintegrowanych wymienionych w art. 18 lit. d), <u>poprzez ustanowienie traktowanych priorytetowo ramowych programów, o których mowa w art. 8 dyrektywy 92/43/EWG, a także w ramach rozwoju kierowanego przez lokalną społeczność oraz strategii rozwoju lokalnego, o których mowa w art. 28 i 29 rozporządzenia (UE) nr ... (rozporządzenie ogólne)</u>, i wspierać zastosowanie rozwiązań, metod i podejść opracowanych w ramach programu LIFE. Na poziomie Unii koordynacja będzie prowadzona poprzez wspólne ramy strategiczne wymienione w art. 10 rozporządzenia (UE) nr ... (rozporządzenie <u>ogólne w sprawie wspólnych ram strategicznych</u>).</p>

Uzasadnienie

Biorąc pod uwagę znaczenie programu LIFE dla wniesienia strategicznego wkładu w finansowanie sieci „Natura 2000”, KR zwraca się o to, by w przedmiotowym rozporządzeniu wyraźnie wezwać państwa członkowskie do zapewnienia koordynacji również poprzez ustanowienie traktowanych priorytetowo ramowych programów. Ponadto potencjalne synergie mogłyby wynikać z koordynacji projektów zintegrowanych LIFE z zaproponowanym nowym podejściem dotyczącym uwzględniania rozwoju kierowanego przez lokalną społeczność oraz strategii rozwoju lokalnego w odniesieniu do wszystkich funduszy objętych zakresem wspólnych ram strategicznych, o których jest mowa w art. 28 i 29 projektu rozporządzenia w sprawie wspólnych ram strategicznych.

Ponadto zmieniono sformułowanie dotyczące projektu rozporządzenia w sprawie wspólnych ram strategicznych, w celu zachowania spójności z poprzednimi opiniami Komitetu Regionów (CdR 5/2012 rev. 1).

Poprawka 6

Artykuł 10 – Szczegółowe cele obszaru priorytetowego „Ochrona środowiska i efektywne gospodarowanie zasobami”, lit. b)

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>wspieranie zastosowania, rozwoju, testowania i prezentacji zintegrowanych podejść do realizacji planów i programów zgodnie z unijną polityką i przepisami prawnymi w zakresie środowiska, głównie w dziedzinie wody, odpadów i powietrza;</p>	<p>wspieranie zastosowania, rozwoju, testowania i prezentacji zintegrowanych podejść do realizacji planów i programów zgodnie z unijną polityką i przepisami prawnymi w zakresie środowiska, głównie w dziedzinie wody, <u>środowiska morskiego, odpadów, gleby, hałasu i powietrza</u>;</p>

Uzasadnienie

W wielu regionach zajęcie się zanieczyszczeniem gleby jest niezmiernie ważne oraz uznaje się je za ściśle powiązane z ochroną wody i zapobieganiem powstawaniu odpadów.

Poprawka 7

Artykuł 14 – Szczegółowe cele obszaru priorytetowego „Łagodzenie skutków zmiany klimatu”

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>W celu wspierania redukcji emisji gazów cieplarnianych obszar priorytetowy „Łagodzenie skutków zmiany klimatu” obejmuje przede wszystkim następujące cele szczegółowe:</p> <p>a) wspieranie wdrażania i rozwoju unijnej polityki i przepisów prawnych w dziedzinie łagodzenia skutków zmiany klimatu, w tym włączanie do głównego nurtu w obszarach polityk, w szczególności poprzez rozwój, testowanie i prezentację podejść, najlepszych praktyk i rozwiązań związanych z polityką lub zarządzaniem w kontekście łagodzenia skutków zmiany klimatu;</p>	<p>W celu wspierania redukcji emisji gazów cieplarnianych obszar priorytetowy „Łagodzenie skutków zmiany klimatu” obejmuje przede wszystkim następujące cele szczegółowe:</p> <p>a) wspieranie wdrażania i rozwoju unijnej polityki i przepisów prawnych w dziedzinie łagodzenia skutków zmiany klimatu, w tym włączanie do głównego nurtu w obszarach polityk, w szczególności poprzez rozwój, testowanie i prezentację podejść, najlepszych praktyk i rozwiązań związanych z polityką lub zarządzaniem w kontekście łagodzenia skutków zmiany klimatu;</p>

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>b) ulepszanie bazy wiedzy dla celów rozwoju, oceny, monitorowania, opiniowania i realizacji skutecznych działań i środków związanych z łagodzeniem skutków zmiany klimatu, a także wzmacnianie potencjału zastosowania tej wiedzy w praktyce;</p> <p>c) ułatwianie rozwoju i zastosowania podejść zintegrowanych, takich jak strategie i plany działania mające na celu łagodzenie skutków zmiany klimatu na poziomie lokalnym, regionalnym lub krajowym;</p> <p>d) wspieranie rozwoju i prezentacji innowacyjnych technologii, systemów, metod i instrumentów służących łagodzeniu skutków zmiany klimatu, odpowiednich do powielenia, przeniesienia lub włączenia do głównego nurtu.</p>	<p>b) ulepszanie bazy wiedzy dla celów rozwoju, oceny, monitorowania, opiniowania i realizacji skutecznych działań i środków związanych z łagodzeniem skutków zmiany klimatu, a także wzmacnianie potencjału zastosowania tej wiedzy w praktyce;</p> <p>c) ułatwianie rozwoju i zastosowania podejść zintegrowanych, takich jak strategie i plany działania mające na celu łagodzenie skutków zmiany klimatu na poziomie lokalnym, regionalnym lub krajowym;</p> <p>d) wspieranie rozwoju i prezentacji innowacyjnych technologii, systemów, metod i instrumentów służących łagodzeniu skutków zmiany klimatu, odpowiednich do powielenia, przeniesienia lub włączenia do głównego nurtu;</p> <p>e) <u>przyczynianie się do przywrócenia różnorodności biologicznej, a przynajmniej do uniknięcia jakiegokolwiek niekorzystnego wpływu na nią.</u></p>

Uzasadnienie

Należy czuwać nad tym, by działania związane ze zmianą klimatu nie wywierały niekorzystnego wpływu na różnorodność biologiczną. Przeciwnie, ze względu na to, że działania te zostały wprowadzone do programu LIFE, trzeba czuwać nad tym, by wywierały korzystny wpływ na różnorodność biologiczną. Sprawą istotną jest zachowanie spójności między dwoma głównymi osiami programu LIFE.

Poprawka 8

Artykuł 15 – Szczegółowe cele obszaru priorytetowego „Łagodzenie skutków zmiany klimatu”

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>W celu wspierania redukcji emisji gazów cieplarnianych obszar priorytetowy „Łagodzenie skutków zmiany klimatu” obejmuje przede wszystkim następujące cele szczegółowe:</p> <p>a) wspieranie wdrażania i rozwoju unijnej polityki i przepisów prawnych w dziedzinie łagodzenia skutków zmiany klimatu, w tym włączanie do głównego nurtu w obszarach polityk, w szczególności poprzez rozwój, testowanie i prezentację podejść, najlepszych praktyk i rozwiązań związanych z polityką lub zarządzaniem w kontekście łagodzenia skutków zmiany klimatu;</p> <p>b) ulepszanie bazy wiedzy dla celów rozwoju, oceny, monitorowania, opiniowania i realizacji skutecznych działań i środków związanych z łagodzeniem skutków zmiany klimatu, a także wzmacnianie potencjału zastosowania tej wiedzy w praktyce;</p> <p>c) ułatwianie rozwoju i zastosowania podejść zintegrowanych, takich jak strategie i plany działania mające na celu łagodzenie skutków zmiany klimatu na poziomie lokalnym, regionalnym lub krajowym;</p> <p>d) wspieranie rozwoju i prezentacji innowacyjnych technologii, systemów, metod i instrumentów służących łagodzeniu skutków zmiany klimatu, odpowiednich do powielenia, przeniesienia lub włączenia do głównego nurtu.</p>	<p>W celu wspierania redukcji emisji gazów cieplarnianych obszar priorytetowy „Łagodzenie skutków zmiany klimatu” obejmuje przede wszystkim następujące cele szczegółowe:</p> <p>a) wspieranie wdrażania i rozwoju unijnej polityki i przepisów prawnych w dziedzinie łagodzenia skutków zmiany klimatu, w tym włączanie do głównego nurtu w obszarach polityk, w szczególności poprzez rozwój, testowanie i prezentację podejść, najlepszych praktyk i rozwiązań związanych z polityką lub zarządzaniem w kontekście łagodzenia skutków zmiany klimatu;</p> <p>b) ulepszanie bazy wiedzy dla celów rozwoju, oceny, monitorowania, opiniowania i realizacji skutecznych działań i środków związanych z łagodzeniem skutków zmiany klimatu, a także wzmacnianie potencjału zastosowania tej wiedzy w praktyce;</p> <p>c) ułatwianie rozwoju i zastosowania podejść zintegrowanych, takich jak strategie i plany działania mające na celu łagodzenie skutków zmiany klimatu na poziomie lokalnym, regionalnym lub krajowym;</p> <p>d) wspieranie rozwoju i prezentacji innowacyjnych technologii, systemów, metod i instrumentów służących łagodzeniu skutków zmiany klimatu, odpowiednich do powielenia, przeniesienia lub włączenia do głównego nurtu;</p> <p>e) <u>przyczynianie się do przywrócenia różnorodności biologicznej, a przynajmniej do uniknięcia jakiegokolwiek niekorzystnego wpływu na nią.</u></p>

Uzasadnienie

Należy czuwać nad tym, by działania związane ze zmianą klimatu nie wywierały niekorzystnego wpływu na różnorodność biologiczną. Przeciwnie, ze względu na to, że działania te zostały wprowadzone do programu LIFE, trzeba czuwać nad tym, by wywierały korzystny wpływ na różnorodność biologiczną. Sprawą istotną jest zachowanie spójności między dwoma głównymi osiami programu LIFE.

Poprawka 9

Artykuł 18 – Projekty, lit. d)

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Dotacje na działania mogą finansować następujące projekty: [...]	Dotacje na działania mogą finansować następujące projekty: [...]
d) projekty zintegrowane, przede wszystkim w obszarze przyrody, wody, odpadów, powietrza, a także łagodzenia skutków zmiany klimatu i dostosowywania się do nich;	d) projekty zintegrowane, przede wszystkim w obszarze przyrody, wody, <u>środowiska morskiego</u> , odpadów, <u>gleby</u> , powietrza, <u>hałas</u> , a także łagodzenia skutków zmiany klimatu i dostosowywania się do nich;

Uzasadnienie

Obszary priorytetowe powinny obejmować środowisko morskie, gleby i zarządzanie hałasem.

Poprawka 10

Artykuł 19 – Kryteria kwalifikowalności dla projektów

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
1. Projekty wymienione w art. 18 spełniają następujące kryteria kwalifikowalności: a) leżą w interesie Unii poprzez zapewnienie znaczącego wkładu w realizację jednego z celów programu LIFE określonych w art. 3; b) zapewniają efektywne pod względem kosztów podejście i są spójne pod względem technicznym i finansowym; c) są rzetelne z punktu widzenia proponowanej realizacji. Komisja jest upoważniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 30 dotyczących określenia warunków zastosowania kryteriów, o których mowa w ust. 1 lit. a) w celu dostosowania tego kryterium do poszczególnych obszarów priorytetowych określonych w art. 9 i 13.	1. Projekty wymienione w art. 18 spełniają następujące kryteria kwalifikowalności: a) leżą w interesie Unii poprzez zapewnienie znaczącego wkładu w realizację jednego z celów programu LIFE określonych w art. 3; b) zapewniają efektywne pod względem kosztów podejście i są spójne pod względem technicznym i finansowym; c) są rzetelne z punktu widzenia proponowanej realizacji. Komisja jest upoważniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 30 dotyczących określenia warunków zastosowania kryteriów, o których mowa w ust. 1 lit. a) w celu dostosowania tego kryterium do poszczególnych obszarów priorytetowych określonych w art. 9 i 13.
2. Jeśli to możliwe, projekty finansowane z programu LIFE promują synergie pomiędzy różnymi celami oraz zastosowanie zielonych zamówień publicznych.	2. Jeśli to możliwe, projekty Projekty finansowane z programu LIFE promują synergie pomiędzy różnymi celami oraz zastosowanie zielonych zamówień publicznych.
3. W projektach zintegrowanych wymienionych w art. 18 lit. d) uczestniczą, odpowiednio, zainteresowane strony, a projekty te, jeśli to możliwe, promują koordynację z innymi unijnymi źródłami finansowania i mobilizację tych źródeł.	3. W projektach zintegrowanych wymienionych w art. 18 lit. d) uczestniczą, odpowiednio, zainteresowane strony, a projekty te, jeśli to możliwe, promują koordynację z innymi unijnymi źródłami finansowania i mobilizację tych źródeł.

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Komisja zapewnia równowagę geograficzną zgodnie z zasadami solidarności i wspólnych starań w procedurze udzielania zamówień na projekty zintegrowane. Komisja jest upoważniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 30 dotyczących kryteriów zastosowania równowagi geograficznej w każdym obszarze tematycznym, o którym mowa w art. 18 lit. d).</p> <p>4. Komisja zwraca szczególną uwagę na projekty ponadnarodowe, w przypadkach gdy współpraca ponadnarodowa ma podstawowe znaczenie dla zagwarantowania ochrony środowiska i realizacji celów w zakresie klimatu. Poza tym, Komisja dokłada starań, aby zapewnić, że co najmniej 15 % środków z budżetu przydzielonych na projekty przeznaczone jest na projekty ponadnarodowe</p>	<p>Komisja zapewnia <u>szeroko zakrojoną</u> równowagę geograficzną zgodnie z zasadami solidarności i wspólnych starań w procedurze udzielania zamówień na projekty zintegrowane. Komisja jest upoważniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 30 dotyczących kryteriów zastosowania równowagi geograficznej w każdym obszarze tematycznym, o którym mowa w art. 18 lit. d).</p> <p>4. Komisja zwraca szczególną uwagę na projekty ponadnarodowe, w przypadkach gdy współpraca ponadnarodowa ma podstawowe znaczenie dla zagwarantowania ochrony środowiska i realizacji celów w zakresie klimatu. Poza tym, Komisja dokłada starań, aby zapewnić, że co najmniej 15 % środków z budżetu przydzielonych na projekty przeznaczone jest na projekty ponadnarodowe.</p> <p><u>5. Komisja czuwa nad tym, by ogólne budżety przeznaczone na projekty, o których mowa w art. 18, nie uległy zmniejszeniu.</u></p>

Uzasadnienie

W miarę możliwości i gdy tylko to możliwe powinno się zachęcać zainteresowane strony do udziału w projektach zintegrowanych oraz promować dostępność takich projektów.

Chociaż wysiłki związane z realizacją programu LIFE powinny być podejmowane w całej UE, zwłaszcza ze względu na to, że kwestie odnoszące się do środowiska i klimatu często mają skutki transgraniczne, to jednak koncepcje „kwot krajowych” są nieodpowiednie i nie powinno się ich traktować priorytetowo w stosunku do rzeczywistej wartości poszczególnych wniosków.

Nie można dopuścić do tego, by wprowadzone w przyszłości zintegrowane i kwalifikujące się wieloletnie projekty zmniejszyły budżety przeznaczone na prowadzone już działania, które dowiodły swej zasadności. Zresztą działania te, z których społeczności lokalne i regionalne mogą łatwiej korzystać, niekoniecznie dysponują niezbędnymi środkami, by realizować zintegrowane projekty, jakie przewidziano we wniosku Komisji. Ponadto logiczne wydaje się, by projekty finansowane przez program LIFE zachęcały do korzystania z ekologicznych zamówień publicznych.

Poprawka 11

Artykuł 20 – Poziomy współfinansowania i kwalifikowalność kosztów projektów, ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Maksymalny poziom współfinansowania dla projektów wymienionych w art. 18 wynosi 70 % kosztów kwalifikowanych. W drodze wyjątku, maksymalny poziom współfinansowania dla projektów wymienionych w art. 18 lit. d) i f) wynosi 80 % kosztów kwalifikowanych.</p>	<p>Maksymalny poziom współfinansowania dla projektów wymienionych w art. 18 wynosi 70 % kosztów kwalifikowanych. W drodze wyjątku, maksymalny poziom współfinansowania dla projektów wymienionych w art. 18 lit. d) i f) wynosi 80 % kosztów kwalifikowanych <u>oraz 85 % w odniesieniu do regionów słabiej rozwiniętych i regionów najbardziej oddalonych.</u></p>

Uzasadnienie

Maksymalny poziom powinien zostać podwyższony do 85 % w odniesieniu do regionów słabiej rozwiniętych (zgodnie z definicją określoną w rozporządzeniach w sprawie funduszy strukturalnych). Regiony te często odgrywają kluczową rolę w powstrzymywaniu utraty różnorodności biologicznej. Regiony najbardziej oddalone z reguły korzystają z poziomu współfinansowania 85 % w ramach głównych funduszy europejskich, w związku z czym należy także przewidzieć możliwość przyznania im tego poziomu współfinansowania w ramach innych programów unijnych, takich jak LIFE. Należy też zwrócić uwagę, że regiony najbardziej oddalone wnoszą zasadniczy wkład netto w różnorodność biologiczną na terytorium Unii Europejskiej i posiadają znaczną liczbę obszarów o znaczeniu wspólnotowym w ramach sieci „Natura 2000”.

Poprawka 12

Artykuł 20 – Poziomy współfinansowania i kwalifikowalność kosztów projektów, ustęp 2, akapit pierwszy dotyczący podatku VAT

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>VAT nie jest uznawany za koszt kwalifikowany w odniesieniu do projektów wymienionymi w art. 18.</p>	<p>VAT nie jest <u>może być</u> uznawany za koszt kwalifikowany w odniesieniu do projektów wymienionymi w art. 18.</p> <p>a) <u>VAT podlegający zwrotowi</u> <u>VAT podlegający zwrotowi nie jest kosztem kwalifikowanym niezależnie od tego, czy wnioskodawca zdecydował się na uzyskanie jego zwrotu czy nie. VAT nie stanowi kosztu kwalifikowanego za wyjątkiem sytuacji, w których koszt ten faktycznie i definitywnie ponosi beneficjent końcowy. Podatku VAT, który podlega zwrotowi w dowolnej formie, nie można uznać za koszt kwalifikowany, również w przypadku gdy nie jest on faktycznie zwracany beneficjentowi końcowemu lub odbiorcy indywidualnemu. Status publiczny lub prywatny beneficjenta końcowego lub odbiorcy indywidualnego nie jest uwzględniany przy ustalaniu tego, czy VAT należy uznać za koszt kwalifikowany w zakresie stosowania przepisów dotyczących niniejszej zasady.</u></p> <p>b) <u>VAT niepodlegający zwrotowi</u> <u>Dostrzega się, że niektórzy beneficjenci końcowi nie są w stanie uzyskać zwrotu podatku VAT. VAT niepodlegający zwrotowi można uznać za koszt kwalifikowany, pod warunkiem że audytorzy lub księgowi danego podmiotu przedłożą odpowiednie dowody. Podatek VAT, który nie podlega zwrotowi na rzecz beneficjenta końcowego lub odbiorcy indywidualnego na mocy szczególnych przepisów krajowych, będzie kosztem kwalifikowanym wyłącznie w przypadku pełnej zgodności tych przepisów z szóstą dyrektywą Rady 77/388/EWG w sprawie podatku VAT.</u></p>

Uzasadnienie

KR jest przekonany, że zniesienie uznawania podatku VAT za koszt kwalifikowany prawdopodobnie będzie zniechęcało wielu potencjalnych wnioskodawców do opracowania wniosku. Przypomina, że w przypadku innych funduszy UE VAT uznaje się za koszt kwalifikowany, o ile beneficjent może udowodnić, że nie ma możliwości uzyskania zwrotu podatku VAT.

Poprawka 13

Artykuł 20 – Poziomy współfinansowania i kwalifikowalność kosztów projektów, ustęp 3 (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p>— <u>Koszty wynagrodzeń urzędników publicznych są finansowane wyłącznie w takim zakresie, w jakim mają one związek z kosztami działań podejmowanych w celu realizacji projektu, których to działań odpowiedni organ władzy publicznej nie wykonywałby, gdyby dany projekt nie był realizowany. Pracownicy, o których mowa, muszą być specjalnie oddelegowani do realizacji projektu w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy.</u></p>

Uzasadnienie

KR jest przekonany, że zniesienie uznawania kosztów wynagrodzenia za koszt kwalifikowany prawdopodobnie będzie zniechęcało wielu potencjalnych wnioskodawców do opracowania wniosku. Powyższe sformułowanie przywraca kwalifikowalność określoną w rozporządzeniu LIFE+ (WE) nr 614/2007 opublikowanym w Dzienniku Urzędowym L 309 z 20 listopada 2008 r. (zob. art. 5), przy czym jednak uwzględnia się koszty zatrudnienia, a nie tylko dopuszcza taką możliwość bez określenia ścisłych kryteriów. Co więcej, zobowiązanie niewielkich podmiotów do zatrudnienia dodatkowych pracowników w celu przeprowadzenia tych projektów nie jest realistyczne i często mogłoby uniemożliwić ich realizację, tym bardziej że w wielu wypadkach potrzebni są pracownicy dobrze znający daną dziedzinę. Wobec powyższego proponuje się, by warunek ten ograniczyć do zadbania o to, by pracownicy ci byli faktycznie oddelegowani do realizacji projektów finansowanych w ten sposób.

Należy ponadto uściślić, że urzędnik specjalnie oddelegowany do realizacji projektu może nad nim pracować w pełnym lub niepełnym wymiarze godzin, aby uniknąć dyskryminacji w momencie obliczania kosztów pracy urzędników rzeczywiście pracujących nad projektem. Doświadczenie zdobyte w trakcie realizacji projektów w poprzednich okresach obowiązywania programu LIFE pokazuje, że często wymagany jest udział – skądinąd niezbędny – w niepełnym wymiarze czasu pracy; dlatego konieczne jest uznanie tej możliwości, tak by objęta ona była finansowaniem.

Bruksela, 19 lipca 2012 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO
